

12
Tämän kuun olen ajatellut viipyä vielä kaupungissa.
Osoitteeni sentään Kerava.

Tervehtiä ja menestystä toimillesi toivoo
veljesi
Heikki E.

kärsiväisyyden.

6.
13/3 99. Cannes, 3 rue Mairceau.

R. Y.

Juuri nyt, ennen päivällistä, sain kirjeesi. Suuri
kiitos suruvierrestäsi. Eelistä innokkaammin nyt on
työhön ruvettava, uskossa ihmimillisen pirsteilyn
voittoon, joka aikanaan on tuomitseva raakalais-
tekojen painon. Kokonaisuuden etu- ja onni sen ko-
konaisuuden, jota me olemme syntyneet ihmisyyden hy-
väksi säilyttämään ja kehittämään - vastakoona
mielemme hetkeä ja yksityis- onnea yleemmäksi. Me
olemme onnellisten aikojen lapsia, mutta meidän pi-
tää myöskin kestävinä kunnialla kukkiporata vas-
tuksien vuoria. Etsikäämme tästäkin ajasta valonuo-
lia, kenties niistä lähtee se lämpö, joka meitä lu-
jemmiksi sulattaa. ~~Itä~~ meissä asukoon oljisi
Jila

Heikki.

Ohjapä tuli kirjeesi perille.

7
Tuusula, 12/4 1904.

Veli Alkio Lanteri!

Tässä mukana lähetän Pyrkijään pienen suomenaksen, jonka jo v. 1888 kuulio laulettavan Berlinissä vapaamielisen seurakunnan pöytäkirjassa esitelmän jälkeen. Ehkä hyväksyt sen painoon jonakin näytteenä saksalaisista kevätunelmista.

Kun Sinua viime kesänä Turun tiellä tapasin, niin pyysin, että lähettäisit minulle joko kirjoitettuna tai painettuna erään kevätunelman jostakin Pyrkijän nrosta kenties v. v. 1899 tai 1900 vai olisiko 1901, en oikein muista. Sitä nyt tarvitsisin. Olatko vielä vaivaksesi sen minulle toimittaa. En ole säilyneistä vuosikerroista sitä löytänyt — olen liaksi niitä lainaellut. Siinä laulussa on hyvin lyhyitä säkeitä ja vähän väliä "kukkuu, kukkuu". Siinäkin piinä minun nimeni tai nimeni merkkini alla.

Pyrkijästä Sinua suuresti kiitän. Vanhetessaan se yhä parane — eikä niinkuin me vanhuksat päinvastoin. Tämän vuoden ensi nroa minä vaan en ole saanut.

Sinua ominesi lämpimästi tervehti

veljes
J. H. Erkkö.

8
Tuusulassa 17/4 1904.

K. Veljyeni!

Suuri kiitos samalla kertaa monesta: "A. Väinölästä", Pyrkijästä n: 1, vastauskirjeestäsi ja viimeksi rahakirjeestäsi ynnä omistasi ja perheesi terveisistä. Se pieni laulu nyt siltäkin löytyi. Kiitos, kiitos vaivastasi! En tiedä kertyykö siltäkään viikkoa, jota julkaista julkaisi, varsinkin kuin kaikki tuskin meillä pääsevät läpi. Amerikkaan pitänee lähettää. Sillä niistä luetaan puolet siitä mitä täällä tarjotaan. Tarpeeton mies tässä maailmassa kenen! Kauan olen ajatellut Sinulle kirjoittaa. Lemmoista olen usein huomannut. Paljon muunkin sielutieteellisesti omista voipi huomata, kun hermosta on herkkä — kaikki mitä ei voi kaikkia.

Elän kummallista kehityskantta, joka minua kammattaa. Joka minä samenen kokonaan taikka osia löytäjä tekijäni jälkeen suosumuista selkeään ilmaan kirkastun.

Puhut soraäänistä. Minä pelkään hajoittavat taipumukset, esipuraukset, meidän kansallisuusmiessä minä voimakkaiksi, että me kernaammin käännymme rikollisemme turviin kuin keskitymme toisiimme tukemaan yhteistä hävittäjäämme vas-

Tuusulassa 17/4 1904.

K. Veljeni!

Isuri kiitos samalla kertaa monesta: „St. Viipusesta“, Pyrkijästä n:o 1, vastauskirjeestäsi ja viimeksi rahakirjeestäsi ynnä omistasi ja perheesi terveisistä. Se pieni laulu nyt silttekin löytyi. Kiitos, kiitos vaihoistasi! En tiedä kertyykö silttekään viikkoa, jota julkaista julkeaisi, varsinkin kuin kaikki tuskin meillä pääsevät läpi. Amerikkaan pitänee lähettää. Siellä niistä luutaan puolet siitä mitä täällä tarjataan. Tarpeeton mies tässä maailmassa liehen. Kauan olin ajatellut Sinulle kirjoittaa. Semmoista olen usein huomannut. Pajon muunkin sielutieteellisesti omituista voipi huomata, kun hermosta on herkkä — kaikki mitä ei voi keä.

Elän kummallista kehityskantta, joka minua kammattaa. Joka minä samenen kokonaan taikka osia löytöjä tehtyäni jälleen suosumuista selkeään ilmaan kirkastun.

Puhut soraäänistä. Minä pelkään hajottavat taipumukset, esipurau ainekset, meidän kansallisuusmiussa min voimakkaiksi, että me kernaammin käännymme vihollisemme turviin kuin keskitymme toisiimme tukemaan yhteistä hävittäjäämme vas-

laan. Siinä suhteessa vetävät maatsimieliset vertoja suomimielisille - suomalaista verta hekin. Itse-luottamukseen puute ja vieraille jumalille sokeasti antautuminen on aina ollut meidän kansallis-
heikkoutemme. Me olemme aina vielä alaikäistä kansaa, joka ei viitsi harjoittaa omia voimiaan, Jumalan käsivarsiksi, vaan naismaisesti alistuu vieraan käsivarteen ja vieraan mielen mukaan laahustellavaksi. Mielen sekä ruumiin puolesta harjoitettu voima seisoo sekä toimii oman van-
kan elimistönsä varassa - kestää tai kaatuu. Mutta me olemme alaikäisiä. En usko pelastusta siitä, että potisimme kynsillä ja hampailla, jotka meillä ovat heikot, vaan että rohkeina liittyisimme shjäksi kokonaisuudeksi, toisimme luottaen ja toisiamme turvata edes ihmisyyttä ja tasaisia kansallis-oikeuksia puuttavissa kysymyksissään. Mutta - paperi loppuu - Sinua vieläkin kiit-
tää ja hartaasti ominesi tervehti vanha veljesi

J. H. Erkkö.

Jos täälläpäin matkustat niin muista pistäy-
tyä Perävan asematta meilläkin - $4\frac{1}{2}$ km.

Helsinki 17/3 1906.

Hyvä ystävä!

Anteeksi vastaukseni myöhästymisen. Täällä taas olen ollut tämän viikon alusta. Se lohduttaa, että hierominen ja sairastavoimistelu tuntuu minut jälleen rakentavan. Kunpa taas edes johonkin pystyisin. Kir-
jeistäsi ja terveisistäsi myös kiitän. Ja sitten Työ-
kijöistäsi viime numerosta!

En vaan pystynyt Vaasan lotoja niin ne-
maan, ettei olisi tuohon runousoppiin päässyt
pahoja painovirheitä. Ehkä lähetän sulle kappa-
leen korjattuna takaisin. Sitä pelkäsin. Olen iloin-
nut, että niin kauniisti tervehdit helmikuun urassa
sitä Hgin mutta nuorten veljeysseuraa. Epäile-
mättä se vaikutti heihin hyvästi niin että nu-
det tukevat ja vahvistavat entisiä. Olen sen jo
huomannut. Mikä kevätmyrsky vaan vyörynee
Idästä ja osataanko meillä silloin jumbasta
oma asemamme sekä suhteemme sourceen. Kun-
han emme riehuisi ja liioittelisi. Sii-
tään missä tarvitaan ainoastaan pystyessä py-
syttyleimistä. Kypsyyttä kysytään.

Pikassisäntömen on näitä aikoja ollut lehti-
sikin huolinatta siitä, että sen ohessa olet
liikkunut käytännöllisesti kansan keskeissä.

13
Jämsä, Runni 21/6 . 06.

Hyvä ystävä!

Tästä tämän kuun alkupäivinä pääsin alas Helsingin Kaivopuiston sairauskodista noin 7 viikkoisen vankeuden jälkeen. Mitään kipuja en enää ole tuntenut, mutta menetettyjen voimien kokoomiseen kuluneet tämä kesä. Aikanaan ilmoitti minulle Nuorisoseurojen juhlapäivästä Sinun mukaasi veljeni, mutta sen olin jo unhoittanut ja siinä sain uuden tiedon Mikko Puhakasta. Nyt, jos minulla olisikin juhlaruno valmiina, sitä tuskin ennättäisi painattaa. Matkani täältä juhlaan tulisi myös vielä kovin rasittavaksi minulle. Rakentumisestani elän nyt kuitenkin varmassa toivossa. Kätteitä minulla on myöskin kun voimistun nille muotoa antamaan. Olethan Sinä juhlan johtaja niinkin koko nuorisoseuraliikkeeseen. Onnistu- kaan juhla hyvin! Nuorisolle aukeaa selkeä vaikka taisteluja kysyvää tulevaisuus. Heidän pitää koota miehunta ja vakavaa kantaa! Sinua ja seuroja onnittelee sydämestään.

Veljesi
J. H. Erko.

Ca 18: 1-9
jatlann kotelossa Ca. 1
Santeti Alkio

J. H. Eukon autio

Punkaaleri kirkon kappeli
J. H. Eukon kirkosta Sandemi
Alliolla

8.9.1898

2.9.1898 (nime)

26.1.1899

13.3.1899

12.4.1904

17.4.1904

26.11.1904

17.3.1906

21.6.1906

Geneve 8/9 98.

Veli Santeri Alkio!

Lähetän tässä pyrkijääsi varten pienen laulun, sillä laulun, ettei tšekäläisen nuorison riennosta mitään tuota pikaa kirjettä synny. Ensinkin täällä ihmiset ovat hyvin lyhyen ajan nuoria, vaan muuttavat melkein välittömästi lapsista aikuisiksi ja omistavat esipolvien tapoja ja rientoja, jotka vanhoissa sivistysmaissa suureksi osaksi periytyvät. Olot ja kysymykset tulevat heitä vastaan valmiiksi leivottuna, aivan kuin tietovarattakin heille ilman toivomatta, tahtomatta servierataan valmiina apattaviksi.

Toiseksi ne riennot, jotka täällä osittain nuorison rientojen nimellä kulkevat, ovat niin kaupunkilaisista luontoa, että niistä kertominen tulisi melkein kunkin meidän kaupunkilaisväestön harrastuksista.

Meidän nuorisoseurat pyrkivät juuri sitä ja niitä etuja hankkimaan ja omistamaan, mitkä täällä ovat jo valmiina ja tarjolla kaikkien ikäluokkien omistettavaksi, niinkuin etäälle kehittyneet yhteiskunnalliset ja valtiolliset olot, oikeudet ja vapaudet, helppo kouluopetus ja suuri kirjallisuus ja paljat kirjastot, luennot ja sivistävät huvitukset. Me e-

lämme autisomaalla, kärsimme monia muutteita, ei yksin ruumiillisia, vaan ekkä enemmän henkisiä. Me ajavat elinvoimaisen nuorison vireille seuroihin ja yhdistyksiin. Mutta iloitkaamme siitä, että nuorisossa pystyy innostumaan ja toimimaan. Sitä on se kerran luova jälkeisillensä kauniimman ja rikkaaman nuoruuden! Pysy voimassa:

Vejesi G. E. E.

Jos haluat niin paina yhteesi tämä kirjeeni.

Pihlaja etelässä.

Kurja pihlaja kuinka tänne
eksyit, lintuja oksallas,
Eksyit orvoilta pohjanmailta,
etkö kaivanne kotias.

Etkän suorana korkealle
nouse täällä kuin Suomessa;
Valo väikkyy ja lämmin läikkyy
täällä, miksi et kohoaa?

Seetit, syypessät luonas seisoo,
korkealle ne nostaa pään.
Sinä mustien lintuin alla
alas lyppistyt lytlyrään.

3
Kuka kukkias täällä hoivaa,
kuka marjojas maistele;
Lua täällä ken pyhäpuunaan
kotikummulla hoitelee?

Ikivehreät kivitammet
täällä tarjovat sarjaan,
Luumupuiistot ja viinitarhat
suorat lapsille marjojaan.

Pyhä pihlaja, kuinka tänne
eksyt outohon maailmaan?
Unhotettuna täällä et höysty —
kaipaat hoitoa kotimaan.

2/9 98.

J. H. Erkkö.

4
26/1 99. Cannes, rue Narceau 3. France.

Kallis Veli S. Alkio.

En tiedä miellyttääkö Sinua myötä seuraava
runo, pelkäänpä, että Sinun lehdelläsi yleensä on runo-
ja liaksikin, mutta tekeepähän nyt mieleni jotakin
lähettään, ota sitten tai hylkää.

Samalla on minulla oikein asiallinen asia, jo-
ka johtui mieleeni siitä kuin eräässä kirjeessäsi uhka-
sit minua muistaa tanssikirjoitukseni johdosta.
Vaikka olenkin elänyt säästävääsiemmin kuin minulle
olis hyödyllinen, niin joka hetki on hukkarakassani poh-
ja liaksi näkyvässä, jonka vuoksi olen pakotettu
kääntymään joka taholle, missä hiemanakin lähtätä
kuultaa ja niistä johtumaan suonet aina tänne
saakka.

Jos Sinä siis luulet voivasi minulle pienenkin
summan lähettää, niin tekisit vusaasti, jos sen sovit-
taisit Suomalaisen teatterin kassanhoitajalle Mais-
teri Oskari Wilschmanille Helsinkiin sillä minä tänään
kirjoitan kopiotuskirjeen myöskin hänelle, lähtisikö eh-
kä sieltäkin joku markka lisäksi; koska Teidän
molempain summanne erikseen olisivat kovin pie-
net lähettää, niin sopisi ne näin yhdistää. Käsi-
tä nyt minun tarpeeni eläkä pahastu.

Kaksi "Pyrkijän" nroa viime vuonna tänne mat-

13/3 99. Cannes, 3 rue Mairceau.

kalle sain, joista sauri kiitos. Et huoli mitä edelleen lähettää koska täällä en ennätkä kaikkia koti- maista seurata niinkuin kotimaassa, vaan jitä vähän seurata näitäkin. Ne nrot, joihin runoni painatut, tahtoisin sentään nähdä, voidakseni luvua manata, jos olet painovirheitä päästänyt, niinkuin sen pahempi meidän aikakauslehdissä usein nähdään ja kuullaan.

Sinähän olet ruvennut näytelmiäkin kirjoit- tamaan. ja miksi et rupeaisi? Elämäni rai- kasta on ympärilläsi kyllin ja puukkojünk- karit tarjoinevat kyllin ainetta. Onnea edelleen!

Täällä riipynen minä maaliskuun lopulle, sitten vähittäin siirryn kotia kohti - ikävättä tuntuukin monasti, vaikk' onkin tämä maa il- manalaltaan paratiisin paikkoja. Tämän kuun lopulla alkavat täällä viikkoja kestävät karne- vaalikuvi. Pohjoismaalaisesta ne tuntuvat tyhjiltä, kuluilta näytelmäpeliltä. Kerran ennen olen niitä Raamassa nähnyt.

Kesäistä täällä on talvikin, mutta nyt on kyl- mähkö, että kädessäni kynä ei tahdo pysyä - eh- kä se taas vaihtuu piankin. Mutta milläin vaihtuvat siellä kotimaassa surkeat epätavalliset säät ja mikä käärme seuraa vattionpäiviä. Jn- mala olkoon peräsimessä! Pysy voimassa!

Veijesi

J. H. Erkkö.

R. V.

Suuri nyt, ennen päivällistä, sain kirjeesi. Suuri kiitos suruvirrestäsi. Entistä innokkaammin nyt on työhön ruvettava, uskossa inhimillisen sivistyksen voittoon, joka aikanaan on tuomitseva raakalais- tekojen painon. Kokonaisuuden etu- ja onni sen ko- konaisuuden, jota me olemme syntyneet ihmisyiden hy- väksi säilyttämään ja kehittämään -nostakoon mielemme hetkeä ja yksityis- onnea ylemmäksi. Me olemme onnellisten aikojen lapsia, mutta meidän pi- tää myöskin kestävinä kunnialla kukkiporata vas- tuksien vuoria. Etsikäämme tästäkin ajasta valopuo- lia, kenties niistä lähtee se lämpö, joka meitä lu- jemmiksi sulattaa. ~~En~~ meissä asukoon olpsi Jila

Heikki.

Ohjää tuli kirjeesi perille.